

RAUMA KOMMUNE
Vollan 8A
6300 ÅNDALSNES

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Welle Rusten, 71 25 84 42

Rauma kommune - vedtak i klagesak - detaljreguleringsplan for E136 Veblungsnes

Statsforvalteren i Møre og Romsdal stadfester Rauma kommune sitt vedtak av detaljreguleringsplan for E136 Veblungsnes.

Statsforvalteren viser til Rauma kommune sin oversendelse hit av 12. september 2023.

Sakshistorikk

Kommunestyret i Rauma kommune traff i møte 22. juni 2023 under sak 46/23 vedtak om detaljreguleringsplan for E136 Veblungsnes. Formålet med planen er å bedre framkommeligheten og trafikksikkerheten langs E136 gjennom Veblungsnes. Planvedtaket bygger på planforslag utarbeidet av plankonsulent Plan AAV på vegne av Nye Veier AS.

Kommunens vedtak er ved e-post av 3. august 2023 påklaget av Rauma Ullvarefabrikk AS v/styreleder Arnstein Digernes. Firmaet har sine fabrikklokaler på eiendommen 2/8, som ligger utenfor planområdet. Planvedtaket innebærer at eksisterende adkomst til fabrikk blir omlagt. I klagen anføres det at endringen, i form av stenging av eksisterende avkjørsel ved Grytten kirke, vil være til stor ulempe for fabrikk. Den nye adkomsten innebærer etter deres syn en altfor lang omveg for tungtransport til og fra fabrikk, samt for besøkende til fabrikkutsalget.

Roe Ingar Setnes, hjemmelshaver til eiendommen 4/1, har klaget i brev av 6. august 2023. Han mener at utformingen av ny E136 ikke vil være den beste løsningen for innbyggerne og bomiljøet i Veblungsnes. Vedtatt trasé deler Veblungsnes i to, og traséen vil etter Setnes' syn være forstyrrende for Grytten kirke. Klager stiller også spørsmål ved om det er tatt hensyn til flomfare fra Setnesbekken som går i kulvert under E136 ved Grytten kirke.

Administrasjonen gjennomførte den 12. september 2023 forberedende klagebehandling, men fant ikke grunnlag for å oppheve eller endre planvedtaket. Saken ble samme dag oversendt Statsforvalteren i Møre og Romsdal for endelig klagebehandling.

Rauma ullvarefabrikk tok kontakt med Statsforvalteren per telefon 26. oktober 2023. Der gjentok ullvarefabrikken grunnlaget for klagen.

Statsforvalterens rolle

Klagene er sendt inn innenfor klagefristen og vilkårene for at vi kan behandle saken er oppfylt.

Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken, se forvaltningsloven § 34. Vi kan se nærmere på saksbehandlingen, bruk av rettsregler, og om kommunen sitt skjønn i regulerings-saken er forsvarlig utøvd. Vi kan òg ta opp forhold som ikke er nevnt i klagen dersom vi finner grunn til det. Resultatet av vår klagebehandling kan bli at vi stadfester eller opphever reguleringsplanvedtaket. Vi kan ikke gjøre endringer i reguleringsplanen uten å legge saken frem for kommunen.

Generelt om reguleringsplanvedtak

En reguleringsplan er et arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. Planen gir rettslige rammer for hvordan fremtidige byggetiltak skal utføres.

Plan- og bygningsloven har i §§ 12-8 til 12-12 saksbehandlingsregler for utarbeidelse og vedtakelse av reguleringsplaner. Gjennom en omfattende planprosess skal ulike løsninger utredes og konsekvenser for området kartlegges. Det endelige vedtaket fattes på bakgrunn av denne prosessen, men er likevel underlagt et betydelig skjønn fra kommunens side.

Etter plan- og bygningsloven er det kommunestyret som er planmyndighet. Det er kommunestyret som avgjør hvilke arealer som skal inngå i planen og hva disse arealene skal brukes til. Vurderingen skjer på bakgrunn av en avveining av de ulike hensynene som gjør seg gjeldende innenfor planområdet, og under forutsetning av at det ikke foreligger innsigelser mot reguleringsplanen.

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner kan det diskuteres hvilken løsning som er den beste. Det er derfor viktig å påpeke at reguleringsmyndigheten er lagt til kommunen, og at planprosessen skal sikre at areal- og ressursbruken blir til størst mulig gavn for den enkelte og for samfunnet som helhet. Dette vil innebære at ulike hensyn må veies mot hverandre, men at det er opp til reguleringsmyndighetenes skjønn å avgjøre hvilken ressursbruk som er mest hensiktsmessig.

Statsforvalterens vurdering

Vurdering av klagen fra Rauma Ullvarefabrikk

Rauma Ullvarefabrikk er uenig i kommunens skjønnsvurderinger når det gjelder vedtatt trasé for ny E136. Trasévalget innebærer at eksisterende adkomst til fabrikk, ved Grytten kirke, blir stengt og at det blir en lengre adkomstveg til fabrikk enn det som er situasjonen i dag.

Som Statsforvalteren har påpekt ovenfor, er det rettslige utgangspunktet at det ligger til kommunens frie skjønn å avgjøre hvilke områder som skal omfattes av et planvedtak og hva arealene skal brukes til. Vi viser til Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2007 s. 281 der det står at «(...) *Både valg av reguleringsformål og hvilke områder som omfattes av reguleringen, faller inn under forvaltningens frie skjønn*».

Forutsatt at kommunestyrets skjønnsvurdering er saklig, forsvarlig og bygger på relevante hensyn, er Statsforvalteren tilbakeholden med å overprøve kommunens skjønnsvurderinger av hvilken arealbruk de ønsker.

Slik Statsforvalteren vurderer det, har planens konsekvenser for ullvarefabrikken vært godt kjent under planprosessen og for kommunestyret ved sluttbehandling av planen. Ullvarefabrikken framsatte innspill om trasévalget ved høring og offentlig ettersyn av planforslaget i mars 2023. I innspillet skriver ullvarefabrikken at avkjøring kun i Djupdalen ikke er tilfredsstillende for dem og at manglende avkjøringsmulighet ved kirken vil innebære store ulemper. I innspillet foreslår de en tunnelloøsning forbi kirken og boligbebyggelsen, alternativt at det reguleres inn et T-kryss ved kirken.

Innspillet er kommentert ved sluttbehandlingen i kommunestyret i tråd med pbl. § 12-12 første ledd. Statsforvalteren viser til merknadsmatrise vedlagt behandlingen i kommunestyret der det framgår:

«Det reguleres venstresvingefelt i Djupdalen. Tunnel er ikke aktuelt på grunn av kostnader og utfordringer med grunnforhold. T-kryss ved kirken vurderes ikke, det vil medføre mer trafikk gjennom Veblungsnes som har negative innvirkninger på Grytten kirkested. I tillegg vil det blir for kort avstand mellom kryssene på E136.»

Det ses på løsninger hvordan avkjøringen/krysset ned til ullvarefabrikken kan utbedres. Tiltaket er imidlertid ikke en del av dette prosjektet. Adkomst til fabrikken er sikret i reguleringsplanen gjennom etablering av snuplass ved Grytten kirke.»

Statsforvalteren understreker at retten til medvirkning under planprosessen ikke innebærer noen rett til å få gjennomslag for sine synspunkter i det endelige planvedtaket.

Planens konsekvenser for ullvarefabrikken er også omtalt i den vedtatte planbeskrivelsen. Statsforvalteren viser til planbeskrivelsens pkt. 4.2.10:

«Vogntog fra retning Vestnes/Innfjorden som skal ned til Rauma ullvarefabrikk, snur i dag ved Svingen for så å kjøre ned til fabrikkområdet. Dette vil ikke lenger være mulig i regulert situasjon, og det etableres i stedet en snuplass ved Grytten kirke. Snuplassen vil også ivareta kommunal brøyting og generell drift med store kjøretøy. Krysset ned til ullvarefabrikken er både uoversiktlig og lite heldig med tanke på trafikkikkerhet, men trafikkbildet på dagens europavei vil i ny situasjon være betydelig endret med svært lav trafikk. Regulert løsning vurderes dermed å være akseptabelt.»

Videre er det i planbeskrivelsens pkt. 1.6.2 redegjort for interessekonflikter i saken. Her står det at det har vært planlagt ny vei gjennom Veblungsnes siden 70-tallet og at lokalbefolkningen generelt er positive til etablering av ny veg. Det er stor frustrasjon knyttet til dagens situasjon. Tungtrafikk går tett inntil bolighus, og forholdene for gående og syklende oppleves som uholdbar og farlig. Det eksisterende krysset ut fra ullvarefabrikken oppleves som den mest utrygge utkjøringen.

I den overordnede beskrivelsen av planforslaget under pnkt. 4.1 i planbeskrivelsens, står det at adkomst for vogntog til Rauma ullvarefabrikk ivaretas i planen med etablering av ny snuplass i enden av Onsumgata. Vogntog som har kjørt av fra ny E136 må snu der, for å klare avkjøring fra Onsumgata og ned til fabrikken.

I pkt. 4.2.2 står det at denne løsningen er nødvendig fordi det er utfordrende å etablere nytt kryss fra Onsumgata og ned til fabrikken. Det er en viss høydeforskjell og knapt med tilgjengelig areal i dette kryssområdet. Bakgrunnen for at adkomsten ved kirka stenges er ellers for å hindre gjennomgangstrafikk fra E136 gjennom sentrumsområdet. Konsekvensen av stengingen er at både beboere i området og øvrige trafikanter må følge den nye traséen til Djupdalen, for deretter å kjøre «tilbake» nordover langs den eksisterende traséen.

Statsforvalterens vurdering er at planens konsekvenser for ullvarefabrikken var forsvarlig utredet da planvedtaket ble truffet. Etter vårt syn er det klart at kommunestyret var kjent med planens konsekvenser for fabrikken ved sluttbehandlingen.

Kommunestyret har foretatt en avveining av planens konsekvenser for ullvarefabrikken opp mot fordelene med traséendringen, og funnet at planen kan vedtas. I skjønnsvurderingen har kommunen lagt vekt på saklige og planfaglig relevante hensyn. Statsforvalteren ser ikke at det er grunnlag for å overprøve kommunens skjønnsvurdering.

Vurdering av klagen fra Roe Ingar Setnes

Også Roe Ingar Setnes er uenig i kommunens skjønnsvurderinger ved valg av trasé. Han peker på ulemper for Grytten kirke, samt at den nye vegen vil dele Veblungsnes i to.

Slik Statsforvalteren vurderer det, var også disse konsekvensene ved planen godt kjent da planvedtaket ble truffet. Setnes framsatte innspill om dette ved høring og offentlig ettersyn av planforslaget, se uttalelsene 5. og 6. april 2023. Innspillene er tilfredsstillende svart ut i merknadsmatrisen ved sluttbehandling av planen, se pbl. § 12-12 første ledd.

Statsforvalteren vil vise til sammendraget i planbeskrivelsen der det framgår at barrierevirkninger og konsekvenser for Grytten kirke har vært sentrale vurderingstema i planprosessen:

«Det er som en del av planarbeidet jobbet aktivt med flere avbøtende tiltak som er kommet frem som følge av utredningsarbeidet. Dette gjelder spesielt i forhold til fremtidig støysituasjon, tilpasning mot de enkelte eiendommene og sideterreng, redusert barrierevirkning og nye løsninger for gange og sykkel. Til tross for flere avbøtende tiltak, er det likevel slik at ny vei med langsgående støyskjermer vil bli en ny stor barriere i bomiljøet Tuen/Nuken, Totalt sett for området er det vurdert at ny E136 vil gi en positiv virkning for Veblungsnes ved at trafikken flyttes unna områdene med tettest bebyggelse og trafiksikkerheten i området blir bedre ivaretatt.»

Planforslaget har prøvd å hensynta Grytten kirke på best mulig måte, ved å etablere en skjermet forplass foran kirken, sett i sammenheng med ny snuplass for Onsumgata og renseanlegg for veien. At det nye krysset som skal føre trafikk til Veblungsnes legges like før Innfjordtunnelen i sandtaket, medfører en omvei for kjørende som skal til Åndalsnes. De foreslåtte løsningene prioriterer gående og syklende framfor bil.»

Videre viser vi til planbeskrivelsens pkt. 5.5, se også pkt. 1.6.2, der konsekvenser for folkehelse, nærmiljø og bomiljø er vurdert:

«Støy- og luftkvalitet er omtalt i kap. 5.13 og 5.14. Boligområdene vil ikke få reduserte solforhold som følge av ny E136, og vil fortsatt ha tilgang til gode oppholdsarealer og sosiale møteplasser i gangavstand. Selv om ny E136 vil innebære en betydelig barriere i området, legges det til rette for trafiksikker planskilt kryssing. Både nærmiljø og bomiljøet i Nuken påvirkes av tiltaket. Boliger langs dagens E136 vil derimot få en betydelig bedre og mer trafiksikker situasjon. Denne interessemotsetningen er omtalt under kap. 1.6.2.»

Vi kan ellers vise og slutte oss til kommunens forberedende klagebehandling der kommunen har gjort følgende vurdering av Setnes' anførsel:

«Første punkt i klagen gjelder oppdeling av tettstedet, og det er argumentert med at dette kunne blitt løst gjennom miljølokk/tunnell. Valg av trasé har vært allment kjent i lang tid, og traséen har ligget inne i reguleringsplaner og kommunedelplaner i mange år. En miljøtunnell ville medført bedre støyforhold, og skjult vegen. I tillegg ville det blitt enklere å bevege seg mellom den øvre og nedre delen av tettstedet. I den vedtatte løsninga er det lagt opp til en planfri kryssing gjennom kulvert, slik at den som vil kan krysse vegen på en trafiksikker måte. I plandokumentene er det i

tillegg dokumentert at den vedtatte løsningen vil gi bedre støyforhold for beboerne og området rundt kirken enn dagens tilstand.

I dag er det fotgjengerovergang ved kirka, og for gående og syklende som skal fra Veblungsnes til Åndalsnes er dette den prioriterte løsninga. Det er også mulig å gå trasèen som knytter sammen Alleen og Nukengata. Planen legger opp til en planfri kryssing i det sistnevnte punktet. Bakgrunnen for dette er godt utredet i plandokumentene, og det vises der blant anna til at ei broløsning ved kirka ville kommet i sterk konflikt med kirkeområdet som kulturminne. En slik løsning ville dermed trolig ikke blitt godkjent av kulturminnemyndighetene. En bro i dette området ville også blitt utfordrende, spesielt med tanke på grunnforholdene og kvikkleireproblematikken på stedet.»

Når det gjelder anførselen om flom i Setnesbekken, viser Statsforvalteren til fagrapporten «Notat Setnesbekken» datert 22. november 2022, som inngår som vedlegg til planbeskrivelsen. Rapporten er utarbeidet for å vurdere behov for sikringstiltak av Setnesbekken som følge av grunnforhold og flom. Utredningene som klager etterspør, er altså gjennomført under planprosessen. Av rapportens pkt. 6.2 framgår det at det er gjort flomvurdering av Setnesbekken, og at det er gjort en flomsonekartlegging som dekker hele hovedløpet ned til utløp i sjø. Det framgår videre at kartleggingen er utført for 200-årsflom inkludert 40 % klimapåslag og 10 % usikkerhetspåslag.

Statsforvalteren viser ellers til planbeskrivelsens pkt. 3.4.3, der det er redegjort for flomfare innenfor planområdet:

«Veistrekningen på Veblungsnes er relativt kort, og det er kun to vassdrag som er registrert i NVEs elvenettverksdatabase ELVIS som berører veien; elven Rauma og bekken Setnesgrova.

Setnesgrova er det vassdraget som har størst skadepotensiale for veien. Det kan akkumuleres ganske store vannmengder under en flom, som potensielt kan gi skader på veifyllingen. Setnesgrova går også igjennom to kvikkleiresoner. Det er følgelig fare for at erosjon i bekken kan utløse skred.»

I planbeskrivelsens pkt. 5.8 er forholdet til Setnesbekken vurdert nærmere. Der framgår det at startpunktet for den nye traséen går vest for kulverten til Setnesgrova. Vurderingen er at ny veg ikke går inn i utløsningsområdet for Setnesbekken og det er heller ikke planlagt tiltak som berører bekken i forbindelse med vei prosjektet. Fra planbeskrivelsen gjengir vi:

«Det er foreslått tiltak for heving av sikkerhet for sonene Setnes og Setnesgrova, men utløpsområde vurderes ikke å treffe område for reguleringsplan E136 Veblungsnes. Det stilles dermed ikke krav til utførelse av sikringstiltak for disse to sonene ifm. reguleringsplan E136 Veblungsnes. Det er påvist lav sikkerhet for disse sonene, og ERA Geo anbefaler Rauma kommune om å heve sikkerheten for disse sonene (også kommunisert til Rauma kommune i møte 13.12.2022).

Det ble i møte med NVE og Rauma kommune dem 13.12.2022 avklart at beregningene for Setnesgrova viser at ny trase for E136 ikke vil komme i konflikt med området. Det legges derfor ikke opp til at prosjektet med ny E136 gjør tiltak i kulvert eller i Setnesgrova. Rauma kommune og NVE gjenopptar dialog om Setnesgrova og videre prosess med tanke på å sikre Setnesbekken.»

Med bakgrunn i det ovennevnte har kommunestyret ikke sett det nødvendig å stille krav til tiltak i tilknytning til Setnesbekken. Statsforvalteren har ingen merknader til dette.

Konklusjon

Statsforvalteren finner at Rauma kommune har synliggjort de ulike interessene og hensynene som gjør seg gjeldende i saken. Med bakgrunn i utredninger og avklaringer under planprosessen har kommunen gjort en interesseavveining og vurdering av arealbruken i planområdet. Kommunen sine

vurderinger bygger på et forsvarlig grunnlag, og er saklig begrunnet ut fra reguleringsmessige hensyn.

Statsforvalteren sitt vedtak

Statsforvalteren stadfester Rauma kommune sitt vedtak om detaljreguleringsplan for E136 Veblungsnes. Klagene har ikke ført fram.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Partene har fått kopi av dette brevet, og er dermed orientert om vedtaket.

Med hilsen

Tone Monsen Aarø (e.f.)
direktør

Andreas Welle Rusten
fagleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NYE VEIER AS

RAUMA ULLVAREFABRIKK AS

Roe Ingar Setnes

Kjøita 6

Tuenvegen 14

4630

6310

6310

KRISTIANSAND S

VEBLUNGSNES

VEBLUNGSNES